

Kai pasaulis atsispindi minties blyksnyje

Ainė Jacytė Kauno Dienos 2017-06-09

Mūsų mintys lemia tai, kaip matome, suvokiame supantį pasaulį. Todėl vieniems nuolatos trūksta šviesos, šilumos, grožio, o kiti – kasdien atranda stebuklus. Rodos, gyventume skirtingose realybėse. Tai lemia minčių galia: kur link jas sąmoningai kreipiame – tokį pasaulio atspindį regime.

Skirtys tarp žmonių ir jų minčių autentiškumas, dinamiškumas suteikia galimybę kiekvienam iš mūsų pažinti vienam kitą ir per santykį, ryšį su kitu žmogumi į mus supantį pasaulį pažvelgti taip, kaip jį regi kitas, – matyti tai, ko niekada nesame regėję.

Pasinaudoti šia galimybe ir pamatyti kitokį pasaulį pakvietė dr. Audrius Plioplys, Kaune lankęsis personalinės parodos "Minties blyksniai" uždarymo renginyje, vykusiame Prezidento Valdo Adamkaus bibliotekoje, kurio metu, pokalbį moderuojant prof. dr. Rasai Žukienei, susirinkusiai publikai pasakojo apie dailės ir medicinos jungtis kūryboje.

Neurobiologo dr. A. Plioplio pažintis su menu prasidėjo paauglystėje, kai, pamatęs, kaip tapo jo bendraklasis, nustebo ir susižavėjo. Aistra tęsėsi ir studijuojant medicinos mokykloje: nuolat lankėsi parodose, muziejuose, domėjosi, kas vyksta tuomečiame meno lauke.

Vienus metus studijavęs internatūroje, dr. A. Plioplys apsiprendė ją sustabdyti ir pasinerti į kūrybą: persikėlė gyventi į Vašingtoną, įsirengė asmeninę studiją, kurioje kūrė. Neurobiologas prisipažino: tuo metu negalvojo, kad mediciną ir meną galima suderinti, tačiau po kelerių metų suvokė, jog neturi kelti sau dilemos – menas ar medicina, o gali juos abu sujungti. Tuomet ir radosi darbų ciklai, keliantys klausimus, iš kur kyla sąmonė, kaip formuojasi mąstymas, kaip laiko tėkmėje kinta mūsų atsiminimai ir t.t.

Pirmuosius savo kūrinius dr. A. Plioplys priskiria "Dailininko knygos" žanrui ("Užuojautos knyga", "Šešių veidrodžių knyga" ir kt.). Tačiau vėliau susidomėjo Žemės menu ir konceptualiuoju menu. Įdomūs tapo objektai: durys, langai, veidrodžiai. Neurobiologas prisipažįsta, kad jo kūriniams įtakos turėjo ne tik domėjimasis įvairiomis vizualaus meno formomis, tačiau ir literatūra: Franzo Kafkos, Fiodoro Dostojevskio, Samuelio Becketto kūriniais.

Tyrinédamas įvairias vizualaus meno formas dr. A. Plioplys sugrįžo prie ištakų – piešinio ir pradėjo ieškoti sąsajų tarp ritmiško piešinio kompozicijos detalių judėjimo bei neuronų schemų. Taip kūriniuose ("Matematinis mąstymas", "Pagoniškas mąstymas" ir kt.) atsirado smegenų rentgeno nuotraukos, tačiau transformuotos, pakeistos.

Prezidento V. Adamkaus bibliotekoje eksponuotoje parodoje dr. A. Plioplys pristatė kūrinius iš įvairių darbų ciklų, dėl šios priežasties kūrinių potėmės skiriasi: sąmonė, mintys, prisiminimai, suvokimas – visa, kas vyksta mentaliniu lygiu.

Žmogaus protas – nuolat procese: aplinkos analizė, mąstymas ir sprendimų priėmimas, įgytos patirties apibendrinimas ir pan., todėl smegenis kartkartėmis reikia perkrauti arba duoti naujos, neįprastos veiklos.

Neurobiologo kūriniai stimuliuoja smegenų veiklą kitaip nei šiuolaikinio meno kūriniai, keliantys daugybę klausimų. Dr. A. Plioplio kompozicijos – nepažinios mūsų pusės refleksijos. Kiekvienas žmogus gali vaizdžiai apibūdinti, ką šiuo metu galvoja ar prisimena, tačiau jis negeba pamatyti, kaip, esant aktyvios protinės būsenos, atrodo smegenys, o dar labiau neįtikima tai, kad, mums galvojant apie skirtingus dalykus, smegenys į juos reaguoja taip pat skirtingai, todėl jose esantys neuronai sudėlioja sudėtingiausias schemas, kurios matomos rentgeno nuotraukose.

Deformuodamas šias nuotraukas, neurobiologas kūrybinį mąstymą sujungia su racionaliū mąstymu, o šių santykis – tarsi palanki galimybė, kurios rezultatas – apgalvotos (kūrybiškos) klaidos griežtai teisingose rentgeno nuotraukose. Iš vienos pusės, viskas pagrįsta logika, iš kitos – paremta impresija, atsitiktinumu, spontaniškumu. Du priešingi poliai, sujungiami dr. A. Plioplio, atveria naują pasaulį.

